

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
חמישי

היכל
תשיעי

אגרות-קודש

בדבר

חזית דתית טכנית

מאת

כבוד קדושת

אדמו"ר מנתח מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ותשע לבריאה

מכתבי כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זי"ע ע"ד החובה והנחיצות בהקמת "חזית דתית (מאוחדת) טכנית"

במענה לבקשתו מאז לחוות דעתי בשאלת הקמת חזית מאוחדת של המפלגות הדתיות לקראת הבחירות לכנסת הממשמששות ובאות, ומכמה טעמים לא עניתי עד עתה, ואחד מהם הוא, אשר לרוב פשיטות הדבר קויתי אשר גם בלעדי יבוא העניין על פתרונו הנכון, עכ"פ כשיתקרב המועד האחרון להגשת הרשימות, אבל לצערי הרב הנה עד עתה לא קם הדבר ולא הי' ולכן באתי עתה במענה על שאלתו.

ובהקדמה אשר המדובר הוא על דבר הקמת חזית דתית טכנית לקראת הבחירות לכנסת, ובהדגשת המלה טכנית, כלומר שלאחרי הבחירות חוזר המצב ביחסי המפלגות כפי שהי' קודם הקמת החזית.

ודעתי בזה ברורה ומוחלטת, אשר הקמת חזית דתית טכנית היא לא רק רצוי' כי אם גם מוכרחת לטובת המצב הדתי ולטובת מצב היהדות האמתית באה"ק תבנה ותכונן במהרה בימינו על ידי משיח צדקנו – ברורה עד כדי כך שלפלא כל ספק בדבר – מנקודת מבט המצב הדתי וטובתו.

ולמרות פשטות הדברים אציע, בקצרה על כל פנים, הטעמים ונימוקים המחייבים הקמת החזית הדתית הטכנית, והם:

א. בשטח השכר וההפסד

(א) הסיכויים לרכישת צירים נוספים:

טבעי הדבר אשר בתעמולת הבחירות, כל מפלגה תשתדל לרכוש מספר הכי גדול של קולות. וכיון שהאמצעים העומדים לרשות כל מפלגה מוגבלים

הם (בזמן, בכסף, במספר הפעילים כו'), תשתדל לכל לראש לרכז אמצעי' בנוגע לאלה מהבוחרים – שהסיכויים להשפיע עליהם גדולים וטובים ביותר. ובנידון דידן זאת אומרת שכל מפלגה מהמפלגות הדתיות (באם לא תהי' חזית מאוחדת ח"ו) תכוון תוקף התעמולה וההשתדלות – כלפי חברי מפלגות דתיות האחרות, שהרי הסיכויים לרכשם גדולים וטובים יותר מאשר לרכוש קולות מחוגי הבוחרים השייכים למפלגות בלתי דתיות, על אחת כמה וכמה האנטי-דתיות.

וכמו שראו במוחש ובעליל בהבחירות לכנסת שהיו בעבר.

זאת אומרת, שבנוגע לסה"כ של מספר הקולות דהמפלגות הדתיות בכנסת – לא תשפיע התעמולה, או על כל פנים תהי' השפעה מועטה ביותר.

מה שאין כן באם תהי' חזית דתית מאוחדת, שאז התעמולה תהי' מופנית כלפי חוץ ויש סיכויים טובים לרכוש קולות מחוגים שונים.

(ב) שיורי הקולות:

מובן ופשוט שבאם תהי' חזית מאוחדת לא ילכו לאיבוד שיורי הקולות של כל מפלגה, אלא יצטרפו לחשבון גדול להגדיל מספר המנדאטים.

(ג) ועיקר הוא – קירוב לבבות לעניני דת:

תעמולת הבחירות רישומה ניכר משך זמן גם אחרי הבחירות, ובאם התעמולה תהי' מופנית כלפי חוגים שעדיין אינם דתיים מאיזו סיבות שהן, הרי לא רק שיש לקוות לרכישת קולות חדשים כאמור, אלא יהי' בזה ריווח גם בנוגע לקירוב מספר מסויים של אחינו בני ישראל לעניני דת.

(ד) מניעת השמצה הדדית:

באם לא תהי' ח"ו חזית דתית, הרי תעמולת המפלגות הדתיות תהי' מופנית בעיקרה נגד מפלגות דתיות האחרות, וכנהוג בזה, וכדרך תעמולות של בחירות, אין מסתפקים בהדגשת מעלות המפלגה שלהם, כי אם מדגישים "לא פחות" את החסרונות של המפלגות האחרות, וכנ"ל כנהוג בתעמולה לבחירות לא תמיד האמת נר לרגלם ורסן לפיהם של הנואמים, ובמילא מגדילים ומגזימים וכו'. ומטבע בני אדם אשר, בסגנון חכמינו ז"ל, ברית

כרותה ללשון הרע שתתקבל (משא"כ בנוגע לסיפור מעלות עצמו ומפלגתו, שאין רוחשים לו נאמנות מלאה ולפעמים גם לא נאמנות פגומה). והתוצאות מובנות, וכאמור לעיל, לא רק בנוגע לתוצאות הבחירות במספר המנדאטים, כי אם גם בנוגע לרושם לאחרי כן – ביחס לדת ולעניני הדת.

(ה) שלילת חזית דתית – נשק בידי מתנגדי הדת:

עובדה זו עצמה שאין מתדברים ביניהם להקים חזית דתית לבחירות, בה בשעה שכמה מפלגות שאינן דתיות נתדברו ביניהן לילך יחד לבחירות, בודאי תשמש נשק בידי המפלגות הנלחמות במפלגות הדתיות, ובפרט כשיוכלו לצטט מתעמולת המפלגות הדתיות עצמן חסרונות מפלגות הדתיות הפוסלות זו את זו וכו'.

(ו) שוני המצב:

כיון שגדל מספר הבוחרים לכנסת הבאה, ובמילא גדל מספר הקולות הדרוש לבחירת ציר, ולדעת כמה מעסקני אה"ק ת"ו רוב אלו שנתוספו לאחרונה בקהל הבוחרים – אינם שייכים למפלגות הדתיות, הרי שנוי האמור לא לטובת מפלגות הדתיות. שלכן דרוש מאמץ נוסף בבחירות אלו לגבי בחירות שעברו, אפילו אילו היו תוצאות הבחירות שעברו משביעות רצון, ובפרט שהתוצאות היו – אכזבה. והרי זה מחזק עוד יותר הטעמים והנימוקים דלעיל בהכרח הקמת חזית דתית טכנית לבחירות.

ב. הטענות נגד חזית דתית

מהטענות ששמעתי נגד הקמת חזית דתית הן:

(א) אין זה מהכנות והיושר לגבי הבוחרים לדבר במעלות מפלגה אחרת בשעת הבחירות בה בשעה שעד הקמת החזית ולאחרי הבחירות לא תמיד ידברו בשבחה ואולי גם ילחמו כנגדה בכמה שטחים.

ומובן שטענה זו אין לה אחיזה במציאות, כיון שמדגישים בפירוש שזוהי חזית דתית טכנית, שמזה מובן שישנם חילוקים עיקריים בין המפלגות הדתיות

שלכן אינן מתמזגות למפלגה אחת, ואפילו לא לחזית שתתמיד גם לאחרי הבחירות.

(ב) יש אומרים אשר ישנו איסור על פי תורה לעשות חזית דתית, אפילו טכנית, עם מפלגה שאין שבעים רצון מיחסה לעניני דת.

וגם טענה זו שוברת בצדה, נוסף על מעשה רב בזה – מנהג גדולי ישראל בפולין וכו' שאישרו הקמת חזית טכנית, ואפילו עם אלו שאינם דתיים. ובאה"ק ת"ו גופה היתה כבר חזית דתית פעם אחת, ובפעם השני' שנתבטלה לא הי' זה כלל וכלל מפני טעמי איסור על פי השלחן ערוך, ואדרבה הביטול בא מצד אלו המכונים "השמאליים" שבמפלגות הדתיות, כידוע ומפורסם.

(ג) יש אומרים שישנו איסור נגד הקמת חזית דתית מגדול פלוני –

והנה בכלל בכגון זה, פשוט שאין לעשות מעשה בפועל עד שרואים נוסח האיסור בכל פרטיו בכדי לדעת אם מכללא אתמר או בפירוש אתמר, אם נאמר גם בנוגע חזית טכנית, ואם נאמר בנוגע למצב הדומה למצב עתה, שאינו דומה כלל להמצב שהי' באה"ק לפני ארבע ושמונה שנים ויותר.

וכן יש לבחון אם אין האיסור חלק משיטה – שכל מפלגות הדתיות אין מתנהגות על פי', ואפילו לא בעקרונות של שיטה זו, ואפילו בענינים שאין להם סכנה למצב הדתי באה"ק ת"ו, כי אם רק צמצום בפעולות מסויימות ובנוגע לרווחים מסויימים, שאם כן הרי פשיטא שאם מפני רווחים מצומצמים אין מתנהגים לפי שיטה האמורה, אין כל מקום לנקוט פרט אחד מהשיטה ולעשותו טעם להנהגה שתזיק למצב הדתי הכללי באה"ק ת"ו.

(ד) ההנהגה בפועל של כל המפלגות הדתיות במשך כל הזמן וגם עתה – מוכיחה שלא קבלו האיסור כלל (או שהי' בנוסח שאינו שייך לבעי' זו). ולדוגמא: בכמה מהעיירות הכי גדולות באה"ק עשו חזית ביניהן (וגם עם המפלגות שאינן דתיות) ומסרו בידיים לידי איש מפלגה האחרת מחלקות חשובות מעניני העיר, ולא רק למספר שבועות כ"א לחדשים ולשנים, והמסירה היתה לא רשות לחוות דעה ולהצביע, כי אם לעשי' בפועל בשטחים שבחלקם הם דתיים ובהשאר – משפיעים באופן בלתי ישר עכ"פ – על מצב הדת בעיר. וההצדקה היא – שתמורת חזית זו של כו"כ חדשים והמפורסמת באה"ק ובחו"ל

תקבל המפלגה לידה מחלקה אחרת ובמילא ירויח המצב הדתי בשטח מסויים של עיר זו. – כיון שחזית זו קיימת זה כו"כ שנים ואין פוצה פה ומערער מכל המפלגות – הרי אין כלל מקום לומר שלדעתם יש איזה איסור שהוא בחזית טכנית למשך שבועות אחדים, שאין בה כל ענין של נוטל ונותן ביד, שהנבחרים לכנסת אינם אלא מביעים דיעה ומצביעים, שהמצביעים בעד הרשימה המאוחדת כל אחד יש לו בהרשימה מועמד של המפלגה שלו, שבכדי שיבחר לכנסת מוכרח שיצביעו בעדו ולו יכול להתכוון (משא"כ בהחזית בהעיירות האמורות שהצביעו באופן ישר וחיובי בעד מועמד מפלגה האחרת).

(ה) עוד נקודה בנוגע לכל הטענות הנ"ל: מובן וכלל שכלי הוא ודין בתורה אשר ברי ושמא ברי עדיף. הרווחים מהקמת חזית דתית טכנית ברורים הם, וכל הטענות נגדה אינן אלא בגדר ספק. ועוד זאת: הברי הוא לטובת המצב הדתי הכללי, והספק הוא – אולי לטובת מפלגה סיעה וכו'.

ג. טעמי השוללים חזית דתית

לכאורה, כיון שהמצב, כנאמר לעיל, הוא ברור למדי, מהו הטעם שיש כאלו המטילים ספק בנכונות הקמת חזית דתית? ונראה שהטעמים הם גם כן פשוטים, והטעם העיקרי הוא:

טבעי הדבר שעסקני מפלגה איזו שתהי' מעונינים בביצור מעמד המפלגה בתור מפלגה, ובביצור מעמד הסיעה שלהם במפלגה עצמה, שלזה דרוש אמון מלא, או לכל הפחות אמון ככל האפשרי, של חברי המפלגה וחברי הסיעה. ומוכן שזה שמנהל תעמולה בעד הקמת חזית (דתית) עם סיעה אחרת, ועל אחת כמה וכמה עם מפלגה אחרת, מערער מעמדו בתור קנאי לתכנית הסיעה שלו וגם לתכנית המפלגה שלו. ולא עוד אלא שמקום לחשש שהקיצונים שבהסיעה או בהמפלגה יעזבו את הסיעה או המפלגה ויעברו לסיעה אחרת או מפלגה אחרת וכו'. במלים אחרות, הקמת חזית טכנית רצוי' וגם מוכרחת לטובת המצב הדתי הכללי, אבל יש חשש, על כל פנים חשש קטן, שתגרע ותזיק מצב סיעה מסויימת או יחס החברים למנהיגי הסיעה והמפלגה וכו'.

ד. התכסיסים להכשיל הקמת חזית דתית

כמה אופנים להכשיל הקמת חזית דתית טכנית שמוצא אני לחובתי לכתוב עליהם במכתבי זה, כיון שישנם אוחזים באופנים אלו בכדי לבטל הקמת החזית הטכנית ומתוך העלמת מטרתם המקווה. ומהם:

(א) להכריז בקול גדול שאדרבה ואדרבה מוכרח איחוד כל הכוחות הדתיים, ולכן גם איחוד כל המפלגות הדתיות; ולא עוד אלא שמוכרח מיזוג כל המפלגות, וצריך להושיט יד לימין ולשמאל ובלבד שיתאחדו כל המפלגות ביחד, אלא שצריך להיות שלום אמתי, מיזוג שלם, על כל פנים לזמן קיום הכנסת.

– כל המכיר את המצב באה"ק ת"ו עתה, אין כל ספק אצלו שתכנית הקמת חזית דתית למשך כל ימי קיום הכנסת, ואין צריך לומר מיזוג המפלגות הדתיות, אינה מעשית כלל וכלל, ואין לה סיכויים כלשהם שתבוא לפועל. וההכרזה האמורה יכולה להתפרש רק בפירוש אחד, שזהו נסיון להכשיל חזית דתית טכנית, בבחינת תפסת מרובה – לא תפסת.

(ב) אופן שני הוא לנקוט בדרך היאוש, כלומר, מה תועלת לתעמולה להקים חזית דתית טכנית, כיון שלא תבוא לפועל, כי אין מצב הרוחות מוכשר לזה, וחבל על הזמן והמרץ וכו'.

ובסגנון חכמינו ז"ל מרובה מדה טובה ממדת פורעניות, באם היו יכולים לבטל הקמת חזית דתית ברגעים אחדים לאחרי מאמץ גדול להקמתה משך חדשים, ודאי שאפשר להקים חזית דתית טכנית גם עתה, ובלבד שאנשים מתי מספר העומדים בראש כל אחת מהמפלגות האמורות ירצו בזה באמת ובתמים ויעשו כל התלוי בהם להקמתה.

המורם מכל האמור, אשר איני רואה כל מקום לספק על דבר הכרח הגמור להקמת חזית דתית טכנית לבחירות הבאות, כי טובת המצב הדתי דורש זה במפגיע. לאידך גיסא, על פי הכלל אשר השוחד יעוור – והדברים אמורים אפילו לגבי גדולים וטובים – מקום לומר שבצמרת כל מפלגה ישנם היסוסים אם כדאי להקים חזית טכנית זו על חשבון רווחים מפלגתיים, או רווחי הסיעה, או רווחי אנשים מסויימים. וכיון שכך – יש לסייע לצמרת המפלגות להתגבר

על היסוסים שלהם – על ידי שדעת הציבור ובאי-כח ארגונים שונים וכו' יגלו דעתם ברורה ותקיפה שמוכרחת הקמת חזית דתית האמורה, ובהוספה – שכל אלו המפלגות או הסיעות או האישים אשר ימנעו הקמת חזית דתית טכנית זו – מעמידים בזה את רווחי המפלגה, הסיעה וכו' מעל לרווחי המצב הדתי הכללי באה"ק ת"ו הנוגע לאלפים ורבבות של אחב"י באה"ק ת"ו. ובאם יהי' גילוי דעת זה בנוסח חד-משמעותי ובתוקף המתאים, בודאי שיפעול פעולתו ותקום חזית דתית טכנית.

מכתב בדו"ח אלול ה'תשכ"ה – למר חיים משה שפירא ז"ל
אג"ק חכ"ג ע' תלז ואילך; לקו"ש חכ"א ע' 420 ואילך

ב"ה, למחרת יום הכפורים, ה'תשכ"ו

ברוקליין, נ.י.

שלום וברכה!

במענה לשאלת רבים – בהמשך למכתבי הראשון בזה [הנדפס לעיל] – אודות העמדה שצריכה להיות עתה בקשר עם הבחירות לכנסת, אחרי עבור המועד להגשת הרשימות, שכל אחת מהמפלגות הדתיות הולכת לבחירות ברשימה בפני עצמה, ושואלים חוות דעתי ותגובתי בזה:

הנה אף כי מחד גיסא מובן הצער הכי גדול על הפיצול האמור, מאידך גיסא – דוקא בימים האחרונים הופיעו הצהרות פומביות הנותנות תקווה לתיקון המצב, על כל פנים בחלק חשוב ממנו, כפי שיתבאר להלן. וכוונתי להצהרות שהצהירו כל אחת מהמפלגות הדתיות בנאומים ובמכתבי עתים הרשמיים שלהן, אשר כל אחת מהן מודיעה בכל התוקף שלא היא האשמה בכשלון הקמת החזית דתית טכנית ולא היא פלגנית וכולי, אלא שסיבות צדדיות שאינן תלויות בה מנעו הקמת החזית האמורה, והיא הולכת ופורטת סיבות אלו אחת לאחת.

כיון שהצהרות האמורות נעשו על-ידי ראשי וקברניטי כל אחת מהמפלגות בפומבי ונעשו בעל פה ובכתב ונשנו כמה פעמים, בודאי שאחראיות הן ונעשו על דעת כל הקובעים במפלגה, ומחייבות את כל המפלגה. כן הודיעו גלוי עוד מקודם לכן, וגם כן בעל פה ובכתב ובדפוס ובאופן רשמי, שחס ושלום שנגיעות פרטיות ורווחים של אנשים מסויימים (ותקותי שהכוונה גם לשלול רווחים של סיעות בתוך המפלגה) ישפיעו על שאלת הקמת חזית דתית טכנית שהיא לטובת כל ציבור בני ישראל באה"ק ת"ו (שבמילא מובן שזהו טובתן של כל הסיעות וכל מפלגות הדתיות וטובתם של כל אחד ואחת מבנ"י היושבים בארצנו הק' ת"ו). גם הדגישו שראו במוחש בהכנסת האחרונה ושלפני' שבכמה דיונים הכריע קול אחד – שזה מבליט עוד

יותר ההכרח בחזית דתית טכנית שיש לקוות שהיתה מוסיפה במספר הציירים ועוד יותר מציר אחד או שנים ושלושה.

לכל הנ"ל אוסיף עוד הקדמה קצרה: רגיל אשר כל מפלגה (במצע הבחירות שלה) מודיעה להבוחרים והקהל את שיטתה ותכנית עבודתה במשך כל שנות הכנסת העומדת להיבחר. ועל יסוד מצע בחירות זה – דנים הבוחרים בעד מי יצביעו.

ולאור הקדמות אלו הרי מתבקשת הצעה הגיונית בקשר עם הבחירות בכלל ובקשר עם בעית חזית טכנית בפרט, והיא:

אשר כל אחת מהמפלגות הדתיות תודיע במצע הבחירות שלה, בסעיף מיוחד ברור ומפורט, אודות עמדתה והחלטתה בנוגע לשאלת הקמת חזית דתית טכנית בעתיד.

ובכדי לשלול מה שקרה זה עתה, שכל מפלגה מאשימה את האחרת בהכשלת החזית משום כוונות נסתרות ותחבולות וכולי – תפרט כל מפלגה את עמדתה לבעי' האמורה בפירוט הכי מלא, זאת אומרת פירוט כל התנאים שתציב להקמת חזית דתית טכנית. ומובן שפירוט זה צריך להיות כל צרכו – בכדי שלא להשאיר מקום להכשלת הקמת חזית דתית טכנית בעתיד באמתלאות שלא לזה נתכוונו וכו' ובהאשמות הדדיות לאחר זה. וכן להוסיף, שכיון שהמדובר הוא באופן דתפסת מועט, היינו רק הקמת חזית דתית טכנית, הרי בודאי שאין מקום לתנאים כאלה שאין חלין אלא באם הי' המדובר על דבר איחוד לכמה שנים באופן עקרוני וכולי.

והרי הבוחרים, אשר בידם גורל הבחירות, מבוגרים הם, ורשאים הם לדרוש מכל אחת מהמפלגות שתודיע עמדתה בשאלה כה חיונית, עמדה מפורשת ומנומקת בטוב טעם ודעת, כדי לתת להבוחר את האפשריות לדון בעצמו לא רק על עמדתה של כל מפלגה אלא גם על הטעמים והנימוקים שעליהם מבוססת העמדה. שלפיכך בודאי שכל תנאי מהתנאים הדורשים ביאור – יבוא הוא וטעמו ונימוקו עמו.

כאמור לעיל, איני רואה בהצעה האמורה איזה ענין יוצא מן הכלל, כיון שבמצע הבחירות נכללת תכנית פעולה לכמה שנים. ואפילו אילו הי' בזה

משהו יוצא מדרך הרגיל, הרי המצב באה"ק ת"ו יוצא מן הכלל לגמרי – הן בגשמיות והן ברוחניות, וק"ל.

וכאן מקום להדגיש את העובדא, אשר לבחירות בכמה רשויות מקומיות קיימת חזית דתית. זאת אומרת, שיש החלטה ברורה הלכה למעשה מכל אחת מהמפלגות הדתיות, הן מטעם ההנהלה הפוליטית והן מטעם ההנהלה הרוחנית שלה, שבאופן עקרוני יש מקום לחזית דתית של כל המפלגות. והרי דין הוא: שאם לבחירות לשלטונות המקומיים, אשר שם הפגישות בין באי-כח המפלגות תכופה יותר והדוקות יותר, ובפרט בימי הבחירות שהתעמולה מתנהלת שם ברובא דרובא על ידי אנשי המקום, זאת אומרת שחזית דתית במקום עלולה יותר לטשטש הגבולות שביניהן ולהגדיל סכנת השפעה של השקפת עולם של מפלגה אחת על חברתה, ואף על פי כן יש מקום לחזית דתית, ולא לחזית טכנית גרידא, אלא לשיתוף פעולה במשך כל ימי שלטון המקומי, כנהוג בכמה מקומות – על אחת כמה וכמה שיש מקום באופן עקרוני לחזית דתית טכנית לבחירות לכנסת.

ועוד להוסיף, שבנוגע למצע הבחירות הרי אין הגבלה בזמן, (כיון שעומד הוא לשנויים והוספות מיום ליום ו)עד לרגע האחרון לפני הבחירות, אף שההקדם בזה ישובח – בכדי שמפלגות הדתיות האחרות יוכלו לקחת עמדה בנוגע לאי-איזו הוספה במצע הבחירות של המפלגה המתמודדת אתה, שעל ידי כך יהי' המצע ברור לכל. זאת אומרת, שאותה טענה שטענו אחדים שלא הי' אפשרות להקים חזית דתית טכנית מפני קוצר הזמן, אינה טענה בנידון דידן.

אין בהאמור סתירה כלשהי להקריאות שפירסמה כל מפלגה שיצביעו דוקא בעדה, כיון שאם כל מפלגה תבאר את עמדתה לחזית דתית טכנית באופן חד-משמעותי, אדרבה אפשר שזה יוסיף תוקף לקול קורא שלה, מאחר שלא יהי' מקום להאשימה בהתחמקות ובהעלמת ענינים מהציבור וכולי.

לא נביא אנכי ולא בן נביא, וכל האמור לעיל בתקפו אפילו אם עד הבחירות הבאות תעבורנה ארבע שנים, על אחת כמה וכמה אשר לדעת כמה

וכמה מומחים הנה לאור הפיצול אשר בכל המפלגות – קרוב לודאי שהכנסת
החדשה לא תאריך ימים והבחירות הבאות תקויימנה הרבה זמן קודם.

* * *

על פי האמור, התקוה חזקה שתתקבל הצעה האמורה ע"ד פירסום עמדת
כל מפלגה בשאלה הכי חיונית של הקמת חזית דתית טכנית בעתיד, ולאחרי
שהמפלגות הדתיות תפרסמנה עמדתן מפורטת וטעמי' ונימוקי' כאמור, וכיון
שעל פי שכל הישר ועוד ועיקר – על פי דין תורתנו הק' תורת חיים, הטבת
המצב הדתי של השכבות הכי רחבות של אהב"י בארה"ק ת"ו, היא הקובעת,
יצביע הבוחר בעד הרשימה אשר נציגי' יקבלו עליהם בהחלטיות וללא
הסתייגות הנהגה בהתאם להוראת תורתנו האמורה.

בכבוד ובברכה

נ.ב. אסרו-חג הסוכות:

מסיבה וטעם נתעכב משלוח מכתבי זה. ובינתיים נתקבל העתק רשמי
מהצהרה עלי' חתומות כל שלשת המפלגות הדתיות (בקשר עם "החזית דתית
מאוחדת לעירית ת"א-יפו") – המוסיפה תוקף יותר, באם הי' צורך בזה,
להאמור לעיל, ואעתיק רק שורות אחדות, אף שכל כולה שייכת להנ"ל, וז"ל:

ב"ה, בין כסה לעשור, תשכ"ו

אל שלומי אמוני ישראל

. . . עת מתייחד כל אדם בישראל עם קונו ועושה חשבון
נפשו, הפרטי והכללי – רחשו לבותיהם של ראשי היהדות הנאמנה
דבר טוב . . . להקים חזית דתית מאוחדת בבחירות למועצת העיר
תל-אביב-יפו.

. . . בשורה מרנינה זו עשתה כנפים ונתקבלה בברכה
ובהתלהבות רבה ע"י כל שומעי'. בשעה שכל הרשימות החילוניות
מאוחדות כאחד במלחמתן נגד דמותה הרוחנית של עירנו, מן הדין
הוא שיקומו בנ"י הנאמנים לתורת ישראל ולמצוותי', כולם כאחד,

ויפעלו יחד למען . . . שמירה קפדנית על החינוך הדתי . . . פעולה
תקיפה להגברת שמירת שבת קדשנו בעירנו . . . כל בוחר . . . יתן
מאוננו ומהוננו לגיבוש המערכה המלוכדת של היהדות המאוחדת .
. . . ויצטרף למחנה הנאמן של החזית הדתית המאוחדת . . .

ועוד להוסיף חוות דעת פומבית ורשמית של "גדולי ישראל . . . אל קהל
הקודש בארץ הקודש" אודות החשיבות הכי גדולה של אפילו נציג אחד נוסף
בכנסת, חשיבות ו"ענין חיוני ליהדות התורה", וז"ל:

. . . בפעם הזאת יותר מאשר בעבר עלול להיווצר תנאי ומצב,
שנציג נוסף של היהדות החרדית עלול להכריע את הכף בשאלות
יסוד, שיש בהן ענין חיוני ליהדות התורה, ובידי הבוחר הנאמן
לעשותו.

. . . יוכיחו היחיד והרבים, הפרט והכלל, כי בראש דאגותיהם
ובראש מאבקיהם עומדת תורתנו הקדושה, לשמרה ולהצילה מכף
כל הקמים עלי', על שבת קדשנו, על חינוך בנינו ובנותינו בדרך
אבות . . .

– הועתקו אותן הנקודות המנויות בהקריאה להחזית בת"א-יפו – שכל
אחת מהמפלגות התחייבה להגן עליהן בכל עוז וכו' ועד כדי כך שכולן הסכימו
למסור תפקיד ראש העירי' לנציגה של אחת מהן ובאופן חגיגי וכו'.

אג"ק חכ"ד ע' ב ואילך;
לקו"ש חכ"א ס"ע 424 ואילך

"ופשוט שניתן לפרסום"

ב"ה, בדר"ח אלול, ה'תשכ"ה

ברוקלין, נ.י.

הרה"ג הרה"ח הוו"ח אי"א נו"מ צנמ"ס וכו'
מהרש"י שי'

שלום וברכה!

במענה למכתבו מז"ך מנ"א, מצאתי לנכון
ולטובת הענין – מקוצר הזמן – לצרף בזה מכתבי
[הנדפס לעיל] להח"מ שי' ש. בנוגע לבעיית הקמת חזית
דתית טכנית, שע"י כת"ר בטח ינוצל מכתבי באופן
טוב יותר. ות"ח ובקשת סליחה – על הטרחה.

ויהי רצון אשר סוף כל סוף נזכה אשר תורתנו
תורת אמת, אשר תורה אחת היא, תקרב את הלבבות
דגוי אחד בארץ לה' אלקינו ה' אחד ויהיו כולם בדעה
אחת (מבלי הצבעה הניתנה לדעת בו"ד) לעשות
רצונו בלבב שלם.

העתק הנ"ל – בנוגע לחזית כו' – נשלח
להררי"מ שי' לויין, להרר"ק שי' כהנא, להרר"ז שי'
ורהפטיג, להרר"י שי' אידלמן, ופשוט שניתן
לפרסום.

בכבוד ובברכת כוח"ט – המצפה לבשו"ט
מ. שניאורסאהן

אג"ק כ"ק אדמו"ר זי"ע חכ"ג ע' תלו;
לקו"ש חכ"א ע' 424 (בהשמטת השמות)

